

Seat No. : _____

N25-104

December-2014

B.Com., Sem.-I

CC-103 : Accountancy – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સુરતના સૌમિલે મુંબઈના મિહિરને 4000 લિટર ઓઈલ લિટરદીઠ ₹ 80 ની પડતર કિંમતે આડતથી વેચવા મોકલ્યું. ભરતિયા કિંમત પર 20% નફો ચઢાવીને ભરતિયા કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે. સૌમિલે જકાતના ₹ 5,000 અને વીમાના ₹ 15,000 ચૂકવ્યા. 14

તા. 1-4-2013 ના રોજ સૌમિલે ₹ 2,50,000 ત્રણ માસની મુદતની હૂંડી મિહિર પર લખી જે તેમણે સ્વીકારીને તરત જ પરત કરી. આ હૂંડી સૌમિલે તા. 1-5-2013 ના રોજ વાર્ષિક 12% ના દરે વટાવી. મિહિરે વેચાણ આંકડામાં જણાવ્યું કે

- (1) તેમણે જકાતના ₹ 5,000, વીમાના ₹ 5,000 અને વેચાણ ખર્ચના ₹ 7,820 ચૂકવ્યા.
- (2) 1800 લિટર ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને રોકડેથી વેચ્યું.
- (3) 1000 લિટર ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર 50% નફો ચઢાવીને દક્ષને વેચ્યું.
- (4) 400 લિટર ઓઈલ ભરતિયા કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને સૌમિલની ભલામણથી યશને વેચ્યું.
- (5) 200 લિટર ઓઈલ અંગત વપરાશ માટે ભરતિયા કિંમતે ખરીદી લીધું.
- (6) 200 લિટર ઓઈલ ગોડાઉનમાં નાશ પામ્યું જેમાં દાવા પેટે વીમા કંપનીએ ₹ 10,500 ચૂકવ્યા.
- (7) દક્ષ અને યશ બંને નાદાર થયા. તેમની પાસેથી ₹ 75 પૈસા લેખે રકમ વસુલ થઈ.

મિહિરને 5% સાદી આડત અને 2% આસામી આડત આપવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત મિહિરને આડત, આસામી આડત અને નફાનો ભાગ બાદ કર્યા પછીના થયેલા ચોખ્ખા નફાનો 1/8 ભાગ આપવાનો છે.

ઉપરની વિગતો પરથી સૌમિલના ચોપડે આડત માલ ખાતુ અને મિહિરનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- (a) ભારતીએ 750 પેન-ડ્રાઈવ સોનલને આડતથી વેચવા મોકલી જેની પડતર કિંમત ₹ 2,62,500 હતી. જ્યારે ભરતિયા કિંમત ₹ 3,00,000 હતી. ભારતીએ માલ મોકલતાં ₹ 11,250 નો ખર્ચ કર્યો. જેમાં વીમાના ₹ 2,250 નો સમાવેશ થઈ જાય છે. 7

રસ્તામાં 75 પેન-ડ્રાઈવ નાશ પામી જેના દાવાની રકમ પેટે વીમા કંપની તરફથી ₹ 24,638 ની રકમ ભારતીને મળી છે. સોનલે બાકીની પેન-ડ્રાઈવ ભરતિયા કિંમતે વેચી. જેનો વેચાણ ખર્ચ ₹ 4,500 હતો. સોનલે વેચાણ પર 2% કમિશન કાપી ભારતીને રકમ ચૂકવી આપી.

ભારતીના ચોપડે આડત-માલ ખાતું અને સોનલનું ખાતું તૈયાર કરો અને સોનલના ચોપડે ભારતીનું ખાતું તૈયાર કરો.

(b) આડતિયાએ ₹ 30,000 નો માલ ઉધાર વેચ્યો છે. આ પૈકિ ₹ 7,500 નો એક દેવાદાર નાદાર થતાં તેની પાસેથી રૂપિયે 25 પૈસા મળ્યા છે.

જો આસામી આડત 3% આપવામાં આવી હોય ત્યારે અને આસામી આડત ન અપાઈ હોય ત્યારે ઉપરના વ્યવહારોની નોંધ આડતિયા અને માલધણીના ચોપડે લખો.

(c) નોંધ લખો : (ગમે તે એક)

- (1) સામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય બગાડ
- (2) આખર સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન

2. સંજય અને જયેન્દ્ર ભાગીદારીમાં ધંધો કરે છે અને નફો નુકસાન તેમની મૂડીના પ્રમાણમાં વહેંચી લે છે. તેમણે પોતાના હિસાબી ચોપડા વ્યવસ્થિત રીતે રાખ્યા નથી. નીચે મુજબની માહિતી તેમના અધુરા હિસાબોમાંથી મેળવવામાં આવી છે.

(1) તા. 1-1-2013 ના રોજનું પેઢીનું સ્થિતિદર્શક પત્રક :

મૂડી દેવાં	₹	મિલકત-લેણાં	₹
લેણદારો	1,00,000	જમીન મકાન	50,000
દેવીહુંડી	25,000	મશીનરી	1,00,000
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	2,500	સ્ટોક	95,000
મૂડી ખાતા :		દેવાદારો	87,500
સંજય	1,50,000	બાદ ધા. અનામત	1,250
જયેન્દ્ર	<u>1,00,000</u>	લેણી હુંડી	30,000
	3,77,500	રોકડ બેંક સિલક	16,250
			<u>3,77,500</u>

(2) તા. 31-12-2013ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું રોકડ ખાતું :

વિગત	₹	વિગત	₹
બા. આ. લાવ્યા	16,250	પગાર ખાતે	55,000
દેવાદારો	1,93,750	મજૂરી ખાતે	45,000
લેણીહુંડી ખાતે	42,500	દેવીહુંડી ખાતે	15,000
રામની 15% ની લોન (તા. 1-7-2013 ના રોજ)	50,000	લેણદારો ખાતે	60,000
		ઓફિસ ખર્ચ ખાતે	7,500
		મશીનરી ખાતે (તા. 1-7-2013)	50,000
રોકડ વેચાણ	1,00,000	ખરીદી	95,000
		ઉપાડ	
		સંજય	30,000
		જયેન્દ્ર	<u>30,000</u>
		બા.આ.લઈ ગયા.	15,000
	<u>4,02,500</u>		<u>4,02,500</u>

(3) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	₹
આપેલ વટાવ	1,250
વેચાણ પરત	2,500
મળેલ વટાવ	2,500
ખરીદ પરત	1,250

(4) તા. 31/12/2013 ની બાકી

વિગત	₹
સ્ટોક	1,25,000
લેણીહુંડી	15,000
દેવીહુંડી	45,000
દેવાદારો	1,15,000
લેણદારો	65,000

(5) હવાલાઓ :

- (1) મશીનરી પર વાર્ષિક 10% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરો
- (2) દેવાદારો પર 2% લેખે ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.
- (3) મૂડી પર વાર્ષિક 10% લેખે વ્યાજ ગણો.
- (4) ચૂકવવાનો બાકી પગાર અને મજૂરીની રકમ અનુક્રમે ₹ 2,200 અને ₹ 1,250 છે.

તા. 31-12-2013ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપારખાતુ, નફા-નુકસાન ખાતું અને તે તારીખનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

(a) શ્રી સિદ્ધાર્થના ધંધાની નીચેની વિગતો પરથી કુલ ચોખ્ખી ખરીદી અને કુલ ચોખ્ખું વેચાણ શોધો.

(1)	મિલકતો અને દેવાં	1-4-13 ₹	31-3-14 ₹
	દેવાદારો	1,25,000	1,00,000
	લેણદારો	1,12,500	1,50,000
	લેણીહુંડી	25,000	87,500
	દેવીહુંડી	30,000	42,500

(2)	વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો	₹
	દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	7,50,000
	દેવાદારોને આપેલ વટાવ	37,500
	ઘાલખાધ	25,000
	દેવાદારવતી વસૂલ કરેલ ખર્ચ	12,500
	દેવાદારોએ પરત કરેલ માલ	20,000
	લેણદારોને પરત કરેલ માલ	12,500
	દેવીહૂંડીના ચૂકવ્યા	37,500
	લેણીહૂંડીના મળ્યા	62,500
	લેણદારોને ચૂકવ્યા	4,50,000
	રોકડ ખરીદી	1,50,000

ચોખ્ખું રોકડ વેચાણ 20% છે.

- (b) એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખેલા હિસાબો દ્વિનોંધી પદ્ધતિમાં કેવી રીતે ફેરવી શકાય ? 4
- (c) એકનોંધી પદ્ધતિ અને દ્વિનોંધીનો તફાવત સમજાવો. 3

3. તા. 30-6-2013 ના રોજ નિરવ એન્ટરપ્રાઇઝના ગોડાઉનમાં આગ લાગી સરેરાશ કલમને આધીન ₹ 1,60,000 નો માલના સ્ટોકનો વીમો લેવામાં આવેલ છે. તા. 31-3-2013 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેપાર ખાતું નીચે મુજબ હતું. 14

ઉ.	વેપાર ખાતું		જ.
	વિગત	₹	વિગત
	શરૂઆતનો સ્ટોક	1,76,000	વેચાણ
	ખરીદી	7,20,000	આખર સ્ટોક
	આવક માલ ગાડાભાડું	80,000	
	કાચો નફો	1,12,000	
		10,88,000	10,88,000

તા. 31-3-2012 સુધી સ્ટોક 10% વધુ કિંમતે આંકવામાં આવેલ છે. અને ત્યારબાદ તેમાં ફેરફાર કરીને 10% ઓછી કિંમતે આંકવામાં આવે છે.

તા. 1-4-2013 થી આગ લાગ્યા તારીખ સુધીના વ્યવહારો નીચે મુજબ હતા.

વિગત	₹
ખરીદ બાદ પરત	4,56,000
આવકમાલ ગાડા ભાડું	32,000
જાવકમાલ ગાડા ભાડું	48,000
વેચાણ	6,00,000
અંગત વપરાશ માટે લીધેલ માલ (જેનો સમાવેશ વેચાણમાં થાય છે.)	40,000

બચાવી લીધેલ માલ ₹ 32,000નો હતો. આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ ₹ 8,000 થયો. ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે દાવાની રકમ શોધો.

અથવા

(a) શ્રી વિજયે ₹ 1,44,000ની નફાના નુકસાનની પોલીસી લીધી. બાંધકામનો સમય 3 માસનો છે. તા. 31-12-2013ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું વેચાણ ₹ 11,20,000 હતું અને ચોખ્ખો નફો ₹ 1,12,000 હતો. નફા-નુકસાન ખાતે ₹ 7,200 સ્થાયી ખર્ચના ઉધારવામાં આવ્યા હતા. જે પૈકી ₹ 1,600 સ્થિર ખર્ચનો વીમો લેવામાં આવ્યો નથી. તા. 1-4-14 ના રોજ આગ લાગી જેના લીધે કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ અટકી ગઈ. શ્રી વિજયનું તા. 1-4-13 થી 30-6-13 સુધીનું વેચાણ ₹ 3,24,800 હતું અને તે જ ત્રિમાસિક સમયનું 2014 નું વેચાણ ₹ 1,12,000 હતું. તા. 31-3-2014 ના રોજ પૂરા થતાં બાર-માસનું વેચાણ ₹ 12,00,000 હતું. તા. 1-1-2014 થી ઉત્પાદનની સુધારેલી પદ્ધતિથી 2014 માં વેચાણ પર 2.5% વધુ નફો મળશે. દાવાનું પત્રક તૈયાર કરો.

(b) અવનીની પેઢીમાં આગ લાગી. મિલકતો તથા મોટાભાગનો સ્ટોક નાશ પામ્યો. નીચેની વિગતો પરથી પેઢીના ચોપડામાં આમનોંધ લખો.

વિગત	ચોપડે કિંમત ₹	વીમા કંપનીએ મંજૂર કરેલ ₹
ફર્નિચર	6,000	4,800
મશીનરી	9,000	7,600
નાશ પામેલ સ્ટોક	2,600	2,000
નુકસાન પામેલ સ્ટોક	1,000	800
નફાનું નુકસાન	4,000	3,000
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	200	200

વધારાની વિગતો :

- (1) નુકસાન પામેલ સ્ટોક ₹ 400.
- (2) નફાના નુકસાનની મંજૂર કરેલ રકમના 30% આવતા વર્ષને લગતા છે.

(c) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક)

- (1) પારિણામિક નુકસાનની પોલીસી
- (2) ગુમાવેલ વેચાણ

4. નિખિલ ટ્રેડર્સ અમદાવાદની સુરતમાં એક શાખા છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાને મૂળ કિંમત પર 25% નફો ઉમેરીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. શાખા રોકડ અને ઉધારથી માલ વેચે છે. મળેલી બધી રોકડ અમદાવાદ મુખ્ય ઓફિસને મોકલાવી દે છે. શાખાના બધા ખર્ચા મુખ્ય ઓફિસ ચૂકવે છે. 14 નીચે દર્શાવેલ માહિતી પરથી મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે સુરત શાખાનું ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું અને શાખાનું નફા નુકસાન ખાતું બનાવો.

વિગત	1-4-2013	31-3-2014
સ્ટોક (ભરતિયા કિંમતે)	28,800	36,000
દેવાદારો	1,08,000	1,68,000
ફર્નિચર	8,000	(?)
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	640	480
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	4,320	2,560

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો :

વિગત	₹
રોકડ વેચાણ	1,12,000
દેવાદાર પાસેથી મળેલ રોકડ	(?)
ગ્રાહકોને આપેલ વટાવ	3,200
ઘાલખાધ	2,400
ગ્રાહકોએ પરત કરેલ માલ	5,600
ગ્રાહકો ખાતે ઉધારેલ વ્યાજ	2,880
શાખાને મોકલેલ માલ (ભરતિયા કિંમતે)	3,84,000
શાખાએ પરત કરેલ માલ (ભરતિયા કિંમતે)	57,600

મુખ્ય ઓફિસે ચૂકવેલ ખર્ચા

વિગત	₹
પગાર	54,400
વીમો	6080
મજૂરી	11,200
શાખાએ કરેલ ઉધાર વેચાણ	3,92,000
શાખાને મોકલેલ ફર્નિચર (1-1-14)	19,200

ફર્નિચર પર વાર્ષિક 15% ઘસારો કાપવાનો છે.

અથવા

ગાંધીનગરના હિતેશ ટ્રેડર્સની વલસાડમાં એક સ્વતંત્ર શાખા છે. આ શાખાનું તા. 31-3-2013 ના રોજનું કાર્યુ સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે :

14

વિગત	ઉધાર બાકી ₹	જમા બાકી ₹
માલનો સ્ટોક (તા. 1-4-12)	50,000	-
માલની ખરીદી અને વેચાણ	2,24,000	4,80,000
મુખ્ય ઓફિસેથી મળેલ માલ	1,64,000	-
મુખ્ય ઓફિસને પરત માલ	-	14,000
ખરીદ પરત અને વેચાણ પરત	8,000	4,000
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	1,24,800
દેવાદારો અને લેણદારો	1,12,000	64,000
રોકડ અને બેંક સિલક	72,000	-
પગાર	54,000	-
ભાડું	12,400	-
વટાવ	14,800	17,200
નૂર તથા ગાડા ભાડું	8,800	-
પરચુરણ આવક		16,000
	7,20,000	7,20,000

વધારાની માહિતી :

- (1) તા. 31-3-2013 ના રોજ માલનો સ્ટોક ₹ 1,28,000.
  - (2) તા. 31-3-2013 ના રોજ ચૂકવવાનો બાકી પગાર ₹ 6,000 હતો.
  - (3) તા. 27-3-2013 ના રોજ મુખ્ય ઓફિસે શાખાને મોકલેલ ₹ 16,000 નો માલ શાખાને તા. 4-4-2013 ના રોજ મળ્યો હતો.
  - (4) તા. 28-3-2013 ના રોજ શાખાએ મુખ્ય ઓફિસને મોકલેલ ₹ 20,000 ની રોકડ મુખ્ય ઓફિસને તા. 1-4-2013 ના રોજ મળી હતી.
  - (5) શાખાના ફર્નિચરનું ખાતું મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે રાખવામાં આવે છે. ફર્નિચર પર ₹ 7,200 નો ધસારો માંડી વાળવાનો છે.
- ઉપરની માહિતી પરથી વલસાડ શાખાના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

5. નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નોના એકથી વધુ વિકલ્પો આપેલા છે. સાચો વિકલ્પ શોધી તમારી ગણતરીનો આધાર દર્શાવો : (ગમે તે સાત)

14

- (1) આડતિયાએ પોતે ખરીદી લીધેલા માલ પર કઈ આડત ચૂકવાય છે ?
  - (a) સાદી આડત
  - (b) વધારાની આડત
  - (c) આસામી આડત
  - (d) આડત ચૂકવાતી નથી

- (2) માલધણીએ 3000 લિટર કેમિકલ લિટરદીઠ ₹ 50 ના ભાવે આડતીયાને આડતથી વેચવા મોકલ્યું અને ખર્ચના ₹ 21,000 ચૂકવ્યા. બાબ્બીભવનના કારણે 150 લિટરની વજનમાં ઘટ પડી. આડતીયાએ 2,550 લિટર ₹ 75 ના ભાવે વેચ્યું હોય તો આખર સ્ટોકની કિંમત કેટલી હશે ?
- (a) ₹ 18,000 (b) ₹ 15,600
(c) ₹ 17,100 (d) ₹ 15,000
- (3) તા. 1-4-2013 ના રોજ મિલકતની બાકી ₹ 1,90,000 છે. જે શાખાને તા. 1-10-2012 ના રોજ મોકલેલ છે. તા. 31-3-14 ના રોજ વાર્ષિક 10% લેખે સીધી લીટીની પદ્ધતિએ ઘસારો ગણાય છે. તા. 31-3-2008 ના રોજ શાખાના ચોપડે મિલકતની ઘસારા બાદ કિંમત કેટલી ગણાય ?
- (a) ₹ 1,70,000 (b) ₹ 1,90,000
(c) ₹ 1,80,00 (d) ₹ 1,71,000
- (4) મુખ્ય ઓફિસે શાખાને વર્ષ દરમિયાન ₹ 4,500 પેટા રોકડ માટે મોકલ્યા. વર્ષની શરૂઆતમાં અને અંતે શાખા પાસે પેટા રોકડ અનુક્રમે ₹ 1,200 અને ₹ 825 હતી. પરચૂરણ ખર્ચની રકમ ₹ _____ ગણાય.
- (a) ₹ 4,875 (b) ₹ 4,500
(c) ₹ 5,700 (d) ₹ 5,325
- (5) આગના લીધે એક વેપારીનો ₹ 60,000 ની કિંમતનો માલ આગથી બળી ગયો, ત્યારે ₹ 12,000 ની કિંમતનો માલ આગથી બચી જવા પામ્યો. માલના સ્ટોકનો સરેરાશ કલમે ₹ 54,000 નો વીમો ઉતરાવેલ હતો. દાવાની રકમ શોધો.
- (a) ₹ 45,000 (b) ₹ 43,200 (c) ₹ 36,000
- (6) શરૂનો સ્ટોક ₹ 54,000, ખરીદી ₹ 3,30,000, વેચાણ ₹ 4,80,000, બચાવેલ માલ ₹ 4,500 અને કાચા નફાનો દર પડતર પર 50 ટકા હોય તો આગથી બળી ગયેલ માલની કિંમત ગણો.
- (a) ₹ 59,500 (b) ₹ 64,000
(c) ₹ 3,20,000 (d) ₹ 3,84,000
- (7) રોકડ ખરીદી ₹ 3,000, રોકડ વેચાણ ₹ 4,000, ઉધાર વેચાણ ₹ 17,600, આખર સ્ટોક ₹ 1,500, શરૂઆતનો સ્ટોક ₹ 2,500. નફાનો દર મૂળ કિંમત પર 20% ઉધાર ખરીદી શોધો.
- (a) ₹ 14,000 (b) ₹ 18,000
(c) ₹ 14,500 (d) ઉપરનું એકેય નહીં
- (8) ઉધાર કે જમા બાકી સંદર્ભે નીચે દર્શાવેલા ખાતાઓ પૈકી કયું ખાતું બાકીના અન્ય ખાતાઓની બાકી કરતા વિરુદ્ધ બાકી ધરાવે છે ?
- (a) લેણીહુંડીઓનું ખાતું (b) દેવીહુંડીઓનું ખાતું
(c) લેણદારોનું ખાતું (d) મૂડી ખાતું
- (9) શુદ્ધ એકનોંધીમાં પેટાનોંધોમાં માત્ર _____ રાખવામાં આવે છે. જ્યારે ખાતાવહીમાં માત્ર _____ ના ખાતા હોય છે.
- (a) રોકડમેળ, વ્યક્તિ (b) લેણદારો, દેવાદારો
(c) ખરીદ નોંધ, મિલકતો (d) આમાંથી એકપણ નહીં

Seat No. : _____

N25-104

December-2014

B.Com., Sem.-I

CC-103 : Accountancy – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Saumil of Surat consigned 4000 liters of oil at cost of ₹ 80 per liter to his agent Mihir of Mumbai. But the pro-forma invoice was made out at a figure so as to show a profit of 20% on invoice price. Saumil paid ₹ 5,000 for octroi and ₹ 15,000 for Insurance. **14**

On 1-4-2013 Saumil drew a bill of ₹ 2,50,000 for three month on Mihir which was immediately returned by the later duly accepted. Saumil discounted this bill on 1-5-2013 at 12% discount p.a. Mihir reported in Account Sale that

- (1) He paid ₹ 5,000 for octroi, ₹ 5,000 for insurance and ₹ 7,820 for selling expenses.
- (2) 1800 liters oil were sold for cash 25% profit on invoice price.
- (3) 1000 liters oil were sold to Dax at 50% profit on Invoice price.
- (4) 400 liters oil were sold to Yash as per recommendation of Saumil at 25% profit on Invoice price.
- (5) 200 liters oil were purchased by him for his personal use at the invoice price.
- (6) 200 liter oil were destroyed in the godown for which the insurance company paid ₹ 10,500 for claim.
- (7) Both Dax and Yash were declared insolvency and 75%. Amount received from them.

Mihir is entitled to receive a general commission of 5% on sales and 2% del credere commission on credit sales and he is also entitled to receive 1/8 share of net profit after deducting both commission and share of profit.

From the above particulars prepare Consignment A/c. and Mihir's A/c. in the books of Saumil.

OR

- (a) Bharti sent 750 pen drives on consignment to Sonal at total cost of ₹ 2,62,500 and the proforma invoice price was ₹ 3,00,000. While dispatching goods the consignor paid ₹ 11,250 for expenses which includes ₹ 2,250 for Insurance Premium.

In transit 75 pen drives were destroyed. The insurance company paid ₹ 24,638 to Bharti, Sonal sold remaining pen drives at invoice price. The selling expenses was ₹ 4,500, Sonal paid the balancing amount after deducting 2% commission on sales. Prepare Consignment Account and Sonal's Account in the books of Bharti and Bharti's Account in the books of Sonal.

7

- (b) Consignee has sold goods worth ₹ 30,000 on credit out of this one debtor of ₹ 7,500 became insolvent and from him 25 paise in a rupee is received.

Give Journal Entries in the books of Consignee and Consignor when declared commission is given at 3 percent and when del credere commission is not given. 4

- (c) Write a notes on : (any one) 3

- (1) Normal loss and Abnormal loss of Consignment A/c.
(2) Valuation of closing stock of consignment

2. Sanjay and Jayendra who were carrying on business in partnership and sharing profits and losses in proportion on their capital, did not maintain their books of account properly. Following information was obtained form their incomplete records. 14

- (1) Statement of affairs of firm as on 1-1-13 :

Liabilities		₹	Assets		₹
Creditors		1,00,000	Land & Building		50,000
Bills Payable		25,000	Machinery		1,00,000
Outstanding Salary		2,500	Stock		95,000
<u>Capital :</u>			Debtors	87,500	
Sanjay	1,50,000		Less B.D.R.	<u>1,250</u>	86,250
Jayendra	<u>1,00,000</u>	2,50,000	Bills Receivable		30,000
			Cash & Bank balance		16,250
		3,77,500			3,77,500

- (2) Cash Transactions during the year (Year ended on 31-12-2013) :

Particulars	₹	Particulars	₹
Opening Balance	16,250	Salary A/c.	55,000
Debtors	1,93,750	Wages A/c.	45,000
Bills Receivable	42,500	Bills Payable A/c.	15,000
15% Ram's Loan (on 1-7-2013)	50,000	Creditors A/c.	60,000
Cash sales	1,00,000	Office Expenses	7,500
		Machinery (1-7-13)	50,000
		Purchases	95,000
		<u>Withdrawal</u>	
		Sanjay	30,000
		Jayendra	<u>30,000</u>
		Closing Balance	15,000
	4,02,500		4,02,500

(3) Transactions during the year :

Particulars	₹
Discount Allowed	1,250
Discount Received	2,500
Sales Return	2,500
Purchase Return	1,250

(4) Balances as on 31/12/13

Particulars	₹
Stock	1,25,000
Bills Receivable	15,000
Bills payable	45,000
Debtors	1,15,000
Creditors	65,000

(5) Other Adjustments :

- (1) Provide depreciation on machinery at 10% p.a.
- (2) Provide reserve for doubtful debts at 2% on Debtors.
- (3) Calculate interest on capital at 10% p.a.
- (4) Outstanding salary and wages ₹ 2,200 and ₹ 1,250 respectively.

Prepare Trading A/c., Profit and Loss Account for the year ended 31-12-13 and Balance Sheet as on that date.

OR

(a) Find out the net total purchases and net total sales of the business of Shri Siddharth.

(1)	1-4-13	31-3-14
Balances of Assets and Liabilities	₹	₹
Debtors	1,25,000	1,00,000
Creditors	1,12,500	1,50,000
Bills Receivable	25,000	87,500
Bills Payables	30,000	42,500

(2) Transactions during the year	₹
Cash received from Debtors	7,50,000
Discount allowed to Debtors	37,500
Bad Debts	25,000
Expenses paid on behalf of debtors	12,500
Goods returned by Debtors	20,000
Goods returned to Creditors	12,500
Cash paid for Bills Payables	37,500
Cash received against Bills Receivables	62,500
Cash paid to creditors	4,50,000
Cash purchases	1,50,000

Net Cash sales is 20%.

- (b) How are the accounts maintained under Pure Single Entry converted into Double entry. 4
- (c) Difference between Single Entry and Double Entry. 3

3. On 30-6-2013, a fire took place in the godown of Nirav Enterprises. The stock is insured for ₹ 1,60,000. with an average clause. The following is the Trading Account for the year ended 31-3-2013 14

Dr.		Trading Account		Cr.	
Particulars	₹	Particulars	₹		
To Opening Stock	1,76,000	By Sales	8,00,000		
To Purchases	7,20,000	By Closing Stock	2,88,000		
To Carriage Inward	80,000				
To Gross Profit	1,12,000				
	10,88,000				10,88,000

The stock is overvalued by 10% till 31-3-12 and thereafter the same has been changed and under valued by 10%.

The transactions from the 1-4-13 to the date of fire are as follows :

Particulars	₹
Purchases less return	4,56,000
Carriage Inwards	32,000
Carriage Outward	48,000
Sales	6,00,000
Goods withdrawn for personal use (which is included in the above sales)	40,000

The stock of goods salvaged is ₹ 32,000. The expenses incurred to mitigate fire is ₹ 8,000. From the above information calculate the amount of claim.

OR

- (a) Shri Vijay took out a policy of ₹ 1,44,000 for loss of profit, period of indemnity being three months. Turnover for the year ending 31-12-2013 was ₹ 11,20,000 and the net profit was ₹ 1,12,000 after charging ₹ 7,200 for the standing charges. Out of which standing charges of ₹ 1,600 were not insured. Fire took place on 1-4-14 and as a result some of the activities came to a stand still. Sales of Shri Vijay during 1-4-2013 to 30-6-2013 were ₹ 3,24,800 and for the same three months of 2014 they were ₹ 1,12,000. Sales for the year ending 31-3-2014 were ₹ 12,00,000. As and from 1-1-2014 as a result of improved methods of production profit of 2½% more would be realized on sales. Prepare a statement of claim. 7
- (b) Fire broke out in the firm of M/s. Avani and Sons. Assets as well as most of the stock were destroyed. Journalise in the books of the firm from the following particulars. 4

Particulars	Books valued ₹	Amt. approved by the insurance company ₹
Furniture	6,000	4,800
Machinery	9,000	7,600
Stock Destroyed	2,600	2,000
Stock Damaged	1,000	800
Loss of Profit	4,000	3,000
Exp to mitigate fire	200	200

Additional Informations :

- (1) Damaged stock was sold for ₹ 400.
- (2) Of the amount admitted for loss of profits 30% belongs to the next year.

- (c) Write short notes : (any one)
  - (1) Consequential Loss Policy
  - (2) Short Sales

4. Nikhil Traders of Ahmedabad has a branch in Surat. Head Office sends goods to branch at a cost plus 25% invoice price. Branch sells for cash and on credit and sends all cash received to Ahmedabad H.O.. All the expenses of branch are paid by Head Office. 14
 From the following information of branch prepare Surat Branch Account, Branch Trading A/c. and Profit and Loss Account in the books of Head Office.

Particulars	1-4-2013	31-3-2014
Stock (Invoice Price)	28,800	36,000
Debtors	1,08,000	1,68,000
Furniture	8,000	(?)
Prepaid Insurance	640	480
Outstanding Salary	4,320	2,560

Transactions during the year :

	₹
Cash Sales	1,12,000
Cash received from Debtors	(?)
Discount allowed to Debtors	3,200
Bad Debts	2,400
Goods returned by Customers	5,600
Interest debited to Customers	2,880
Goods sent to Branch (Invoice price)	3,84,000
Goods returned by branch (Invoice price)	57,600
Expenditure paid by H.O.	₹
Salary	54,400
Insurance	6080
Wages	11,200
Credit sales by Branch	3,92,000
Furniture sent to Branch (on 1-1-14)	19,200
Depreciation is to be calculated at 15% p.a. on furniture	

OR

Hitesh Traders of Gandhinagar has an independent branch at Valsad. Following is the Trial Balance of the branch as on 31-3-2013 :

Particulars	Debit Balance ₹	Credit Balance ₹
Stock of Goods (1-4-12)	50,000	—
Purchases and sales of goods	2,24,000	4,80,000
Goods received from the H.O.	1,64,000	—
Goods returned to the H.O.	—	14,000
Purchases returns and sales returns	8,000	4,000
Head Office Account	—	1,24,800
Debtors and Creditors	1,12,000	64,000
Cash and Bank Balance	72,000	—
Salary	54,000	—
Rent	12,400	—
Discount	14,800	17,200
Freight and Carriage	8,800	—
Sundry Income	—	16,000
	7,20,000	7,20,000

Additional Informations :

- (1) The stock of goods was valued at ₹ 1,28,000 on 31-3-2013.
- (2) Unpaid salary amounted to ₹ 6,000 on 31-3-13.
- (3) Goods of ₹ 16,000 sent by Head Office to the branch on 27-3-2013 were received by branch on 4-4-2013.
- (4) Cash amounting to ₹ 20,000 remitted by the branch to H.O. on 28-3-13 was received by H.O. on 1-4-13.
- (5) The furniture account of the branch is maintained in the books of H.O. ₹ 7,200 is to be written of as depreciation on the furniture. From the above information, you are required to prepare Final Accounts of Valsad branch.

5. In the following sub-questions more than **one** answer are given. You have to select correct answer with necessary calculations. (any **seven**)

- (1) Which type of commission is paid on the goods purchased by the consignee himself?
  - (a) Normal Commission
  - (b) Additional Commission
  - (c) Del credere Commission
  - (d) Commission is not paid

- (2) The consignor consigned 3000 liters chemical to the consignee at the rate of ₹ 50 per liter and paid expenses of ₹ 21,000. Due to evaporation there was a loss of 150 liter, consignee sold 2,550 liters at the rate of ₹ 75 per liter. What will be the value of closing stock ?
- (a) ₹ 18,000 (b) ₹ 15,600
(c) ₹ 17,100 (d) ₹ 15,000
- (3) The balance of an asset account on 1-4-13 was ₹ 1,90,000 which was sent to the branch on 1-10-12. On 31-3-14 depreciation was charged on this asset at 10% p.a. on straight line method. On 31-3-2008 the written down value of this asset in the books of branch would be _____
- (a) ₹ 1,70,000 (b) ₹ 1,90,000
(c) ₹ 1,80,000 (d) ₹ 1,71,000
- (4) During the year, Head Office sent ₹ 4,500 to its branch for petty cash expenses. The opening balance is ₹ 1,200 and closing balance of Petty cash is ₹ 825, then petty cash expenses will be _____
- (a) ₹ 4,875 (b) ₹ 4,500
(c) ₹ 5,700 (d) ₹ 5,325
- (5) A fire occurred in the premises of a merchant and goods worth ₹ 60,000 were destroyed and goods valued at ₹ 12,000 were salvaged. The goods were insured for ₹ 54,000 only. The policy included on average clause. Find out the amount of claims
- (a) ₹ 45,000 (b) ₹ 43,200 (c) ₹ 36,000
- (6) Opening stock ₹ 54,000, purchases ₹ 3,30,000, sales ₹ 4,80,000, Goods saved ₹ 4,500 rate of gross profit is 50 percent on cost then the cost of goods burnt by fire is
- (a) ₹ 59,500 (b) ₹ 64,000
(c) ₹ 3,20,000 (d) ₹ 3,84,000
- (7) Cash purchase ₹ 3,000, Cash sales ₹ 4,000, Credit Sales ₹ 17,600, Opening stock ₹ 2,500, Closing stock ₹ 1,500. Rate of G.P. on cost 20%. Find out credit purchases.
- (a) ₹ 14,000 (b) ₹ 18,000
(c) ₹ 14,500 (d) None of above
- (8) Which is the odd account from the following accounts in context to debit balance or credit balance ?
- (a) Bills Receivable Account (b) Bills Payable Account
(c) Creditors Account (d) Capital Account
- (9) In subsidiary Books of Pure Single Entry are recorded _____ but in ledger posting only _____ accounts are recorded.
- (a) Cash Book and Personal A/c. (b) Creditors, Debtors
(c) Purchase Books and Assets (d) None of above